

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

I. Beneficium Ecclesiasticum non potest licitè sine institutione Canonica
obtineri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

vel exigere quoquo modo præsumant. Quamvis verò saluberrimam hanc Pontificis Sanctionem in hisce partibus cum suo rigore receptam esse negetur, nihilominus verum manet, quòd, ut loquitur *Constitutio*, hujusmodi prandiorum & jocalium consuetudo sit detestabilis, & à Canonibus reprobata abusus, quâ decori Ecclesiastico & immaculatæ Reli-

gioni detrahatur. Quàm plures etiam tam execratione hujusmodi criminis, quàm expensarum onere à sacre Religionis proposito retrahuntur, ipsaque Ecclesiæ, monasteria, & loca Famulantium DEO consuetis numeris remanent destituta, & in multorum mentibus Fidelium scandalum generatur.

REGULÆ JURIS EX LIBRO SEXTO DECRETALIUM.

R E G U L A I.

*Beneficium Ecclesiasticum non potest licitè sine Institutione
Canonica obtineri.*

Quæres primo. Quid est beneficium Ecclesiasticum?

ꝛ. Est jus perpetuum percipiendi fructus seu redditus temporales ratione officii spiritualis, autoritate Ecclesiasticâ institutum, ut Episcopatus, Decanatus, Canonicatus, Parochia, Vicaria, &c.

Quæres secundo. Quid est Canonica Institutio?

ꝛ. Institutio est jurisdictionis Eccle-

siasticæ actus, quo alicui beneficium in perpetuum confertur titulum. Hic actus, si omnia à Canonibus ad ejus substantiam habeat requisita, Canonica appellatur Institutio.

Quæres tertio. Quotuplex est Institutio?

ꝛ. Triplex: Authorisabilis, tituli collativa, & corporalis. Institutio authorisabilis est jurisdictionis Ecclesiasticæ actus, quo Episcopus vel Ordinarius præ-

praesentato vel nominato ad beneficium parochiale dat curam animarum, vel animas in foro interno dirigendi jurisdictionem. Institutio tituli collativa est actus jurisdictionis Ecclesiasticae, quo Superior Ecclesiasticus alicui confert beneficii titulum, ut electionis confirmatio, postulationis admissio, Apostolica provisio, Praelati Ecclesiastici vel libera, vel ad alterius praesentationem aut nominationem facta collatio. Institutio corporalis vel investitura est in actualem possessionem inductio, qua Beneficiarius beneficii actualem nanciscitur administrationem, & sit per Altaris contactum, clavium traditionem, stalli & loci in choro & Capitulo occupationem, &c.

Quaeres quarto. Quae conditiones ad Canonicam requiruntur Institutionem?

R. Quatuor. 1ma. Ut instituens habeat jus, seu instituendi potestatem, eamque vinculo excommunicationis, vel suspensionis ab officio non impeditam. Ex hoc capite non est Institutio Canonica, a Laico sine speciali privilegio Apostolico facta. 2da. Ut instituendus sit capax institutionis; hanc ob causam, si in beneficio Laicus, conjugatus, debitam aetatem, aliove jure requisitum non habens, instituatur, non est Canonica Institutio. Cap. in Ecclesia. 2. de institut. cap. 1. & 2. de Cleric. conjugat. cap. se eo tempore. 9. de rescript. in 6. 3tia. Ut beneficium vacet; quia nullus in bene-

ficiu viventis non amissum nec dimissum de jure institui potest. Cap. nulla. 2. de concess. prabend. 4ta. Ut modus & forma a jure praescripta observetur.

Quaeres quinto. Quis hujus Regulae sensus?

R. Beneficium Ecclesiasticum licite obtineri nequit, nisi actu vacans ab habente potestatem Clerico ejus capaci forma a jure praescripta cum debitis solemnitatibus conferatur. Hinc beneficium nec per cessionem, nec permutationem privata auctoritate factam. Cap. admonet. 4. de renunt. cap. quassitum. 5. de rer. permutat. Nec per transactionem acquiri potest. Cap. constitutus. 4. cap. super eo. 7. de transact. cap. fin. de pact.

Quaeres sexto. Quae ab hac Regulae exceptiones?

R. Duae: 1ma. Beneficium nullam reservationem affectum, & cum titulo colorato per triennium pacifice possessum juxta Regulam Cancellariae 33. praescribitur. 2da. Beneficium obtentum ab eo, qui communi errore ejus verus putabatur collator vel institutor, retineri potest, quia propter utilitatem publicam communi interveniente errore, sicut Respub. saecularis, jurisdictionis supplet defectum. L. Barbarius. 3. ff. de offic. Praetor. Ita etiam Ecclesia, si error communis titulusque coloratus fuerit, defectum spiritualis supplet jurisdictionis.

C A S U S.

Maternus postquam à Marchione Pastores suos instituendi privilegium prætendente in Parochia institutus, sed Episcopali autoritate destitutus esset. (A) Canonico valetudinario Nepoti suo persuasit, ut Canonicatum in sui favorem resignaret. (B) Sed opponente se Capitulo Canonicatus taliter resignati possessionem nancisci non potuit. (C) Interim personatum familiarem avunculi sui adhuc quidem viventis, sed animam ægrè trahentis, & jam penè in extremis constituti invadit, ejusque possessionem capit, ut sic Nepotem suum,

cum quo de præcedentia litigabat, excluderet. (D) A Personatu quoque dejectus, cum omnia sibi adversari videret, Religionem ingressus ab Abbate majori licet Capituli parte contradicente ad Professionem admissus est. (E) Defuncto Abbate à majori eligentium numero *Maternus* Abbas eligitur. (F) Et ab Ordinis Generali inter appellantes ad futurum Concilium adscripto confirmatur. (G) Lapso quinquennio quidam ex Religiosis in Maternum insurgunt, ejusque electionem infirmare nituntur. (H)

R E S O L U T I O.

(A) **P**atronus Clericum in Ecclesia patronata, Episcopi autoritate neglectâ, instituere nequit, & taliter instituens excommunicari, Clericus vero institutus deponi jubetur in *cap. præerea. 4. de iurepatron.* Licet autem institutio hoc modo attentata omnino sit invalida, patronus tamen pœnitentiâ ductus, alium ad Ecclesiam Rectorem præsentare potest, quem Episcopus instituere debet. *Cap. cum Laici. 10. de iurepatron.* Privilegium, quod Marchio præterdit, produci, ejusque tenore inspecto judicari oportet. *Cap. porrò. 7. de privileg.*

(B) Rursus peccavit contra *Regulam*, si renuntiatio in favorem coram Ordinario facta fuerit; hæc enim coram solo summo Pontifice instituenda est, coram

alio inferiore facta illicita est & invalida, imò si pactum de non conferendo alteri, quam designato intervenit, simoniacâ labe resperâ est, cum in beneficialibus & spiritualibus omnis pactio omnisque conventio debeat omnino cessare. *Cap. fin. de pact.*

(C) Justè se Capitulum, ne possessionem capiat, opponit, cum Maternus beneficium nulliter sit adeptus. *Arg. cap. post electionem. 7. de concess. præbend.*

(D) Et hic offendit *Regulam Maternus*, vivente Beneficiato beneficium invadendo, siquidem Ecclesiastica ministeria, beneficia & Ecclesiæ nemini tribuendæ aut etiam promittendæ sunt, antequam vacent, ne desiderare quis mortem videatur illius, in cujus locum & beneficium se crediderit successurum: cum

cum enim in ipsis etiam legibus Gentilium invenitur inhibendum, turpe est & Divini plenum animadversione iudicii, si locum in Ecclesia Dei futuræ successio- nis expectatio habeat, quam ipsi etiam Gentiles condemnare curarunt. *Cap. nulla. 2. de concess. prebend.*

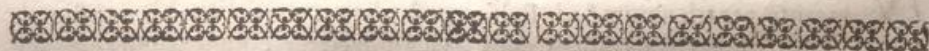
(E) Contra Regulam Prælati Maternum ad Professionem suscipit, cum sine consensu majoris partis Capituli Profes- sio recepta nulla sit; sit enim hic excep- tio à *Reg. jur. 37. in 6. Utile non debet per inutile vitari.* Nam consensus Præ- lati per dissentium Capituli, & consensus Capituli per solius Prælati vitatur dis- sentium.

(F) Non sufficit in electionibus habe- re plura vota respectu aliorum, qui pau- ciora habuerunt. *Cap. Ecclesia. 48. de elect.* Sed plura vota respectu totius Ca- pituli præsentis habere debet, ita, ut si sint viginti vocales, saltem undecim vota habeat. *Cap. Cumana. 5. de elect.*

Maternus primo modo nulliter electus est, sicut & si secundo modo electus fue- rit, dum Religionis, quam professus est, statuta aliud v. g. duas tertias requirunt, Porro in electionibus Regularium non attenditur, quam pars sit sanior, cum omnes bono zelo & ex consideratione meritorum ad electionem processisse præsumantur. *Arg. Clement. ex vi. §. de- mum. de V. S.*

(G) Quamquam appellantes ad futu- rum Concilium ipso facto excommuni- cati existant, Generalis tamen nominatim non denuntiatus, nec ab officio remo- tus valide Maternum confirmavit.

(H) Quia Regula de trienniali in fa- vorem possessoris beneficium aut digni- tatem titulo à jure approbato pacifice & sine contradictione possidentis inducta est, & invalido juri robur tribuit, licite se Maternus eâ pro manutenenda Præla- tura tueretur.

REGULA II.

Possessor malæ fidei ullo tempore non præscribit.

Quæres primo. Quid est præscriptio? *R.* Est acquisitio domini, seu ju- ris alieni, sive realis, sive personalis, per possessionis tempore à legibus definito continuationem peremptio, ex quo col- ligitur tria ad præscriptionem requiri: *1mo.* Possessionem ex titulo colorato, *R. D. Schnorrenberg in Reg. jur.*

qui ad dominium, si verè subesset, suf- ficeret transferendum. *2do.* Bonam fidem. *3^{io}.* Possessionis per totum tem- pus præscriptum continuationem.

Quæres secundo. Quis malæ fidei pos- sessor?

R. Cujus conscientia circa rei alienæ

E

pos-